

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Мале підприємництво відіграє надзвичайно важливу роль в економіці України, сприяючи створенню нових робочих місць, підвищенню конкурентоспроможності та забезпеченню стійкого економічного зростання. Проте через несприятливе економічне середовище, посилення глобальних викликів і зовнішніх шоків, суб'єкти малого підприємництва потребують активної державної підтримки. В умовах нестабільності та криз державна підтримка стає критичним фактором для розвитку цього сегмента економіки. Вона забезпечує фінансову стійкість, доступ до кредитів та інших ресурсів, а також створює сприятливі умови для ведення бізнесу.

Державне стимулювання розвитку малого підприємництва включає в себе різноманітні інструменти: фінансові програми, навчальні та консультаційні ініціативи, спрощення адміністративних процедур та регуляторне середовище. Наприклад, фінансова підтримка малих підприємств у вигляді пільгових кредитів, грантів та субсидій є одним з основних засобів стимулювання розвитку бізнесу. За даними 2022 року, малий бізнес забезпечив роботою близько 32% працездатного населення, що робить його важливою складовою економічної стабільності країни. Водночас малі підприємства формують до 20% ВВП України, підкреслюючи їхню важливу роль у загальному економічному розвитку.

Іншою важливою складовою державного стимулювання є підтримка інноваційної діяльності. Малі підприємства швидко реагують на технологічні зміни та активно впроваджують інновації. Співпраця з науковими установами та університетами дозволяє підприємцям отримувати доступ до нових технологій і знань, що підвищує їх конкурентоспроможність на ринку. Наприклад, урядова програма «єРобота» видала понад 71 мільярд гривень грантів для підтримки малого бізнесу, що дозволило значно розширити його інноваційний потенціал [1].

Значна увага приділяється також спрощенню адміністративних процедур. Це включає зменшення бюрократичних бар'єрів, спрощення процесу реєстрації та ліцензування, а також введення електронних систем для звітності й управління. Такі заходи сприяють зниженню витрат часу та ресурсів для підприємців, що дозволяє малому бізнесу зосередитися на своїй основній діяльності.

Окрім цього, важливою складовою є розвиток інфраструктури для підтримки малого підприємництва. Це стосується не лише фізичної інфраструктури, такої як транспорт і комунікації, але й фінансових і консультаційних послуг, які надаються через спеціалізовані агентства, банки та урядові програми. Розвиток партнерств між державою, міжнародними організаціями та суб'єктами малого підприємництва створює сприятливе середовище для обміну досвідом і ресурсами, що сприяє сталому розвитку цього сектора [2].

Проте існують і певні ризики реалізації методів державного регулювання малого бізнесу. Фінансові, корупційні та економічні ризики можуть ускладнювати ефективність програм підтримки. Недостатній контроль з боку держави за виконанням програм та

використанням фінансових ресурсів також може призвести до зловживань. Для мінімізації цих ризиків необхідний постійний моніторинг і належний нагляд за реалізацією проектів підтримки.

Державна підтримка малого підприємництва є важливим елементом економічного зростання України. Забезпечення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу, таких як доступ до фінансових ресурсів, спрощення адміністративних процедур, підтримка інновацій та розвиток інфраструктури, є ключовими напрямками державного регулювання. Водночас для досягнення максимальної ефективності цієї політики необхідно враховувати можливі ризики та забезпечити належний контроль за її реалізацією. Завдяки цим заходам малий бізнес зможе відігравати значну роль у подальшому економічному розвитку країни.

Список використаних джерел:

1. Вебсайт Міністерства економіки України. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=e19ed500-b0fe-4c43-a7e9-86d9a7b5362b&title=Robota-Ponad14-000>
2. Малий і середній бізнес у пошуках місця в стратегії економічного зростання в Україні: аналітична доповідь. Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Table/Jalilo19/002.htm>

УДК 332.012.324

Кадиров Е.Е., аспірант

Пакош О.О., аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ

Мале підприємництво є однією з ключових складових сучасної економіки, що забезпечує динамічний розвиток та економічну стабільність. В умовах посилення глобалізаційних процесів, економічних криз та соціальних потрясінь роль малого бізнесу зростає, оскільки саме він здатен швидко адаптуватися до змін ринкового середовища. Малі підприємства активно впроваджують інновації, сприяють розвитку науково-технічного прогресу, а також створюють нові робочі місця. Проте, незважаючи на значні переваги малого підприємництва, його розвиток неможливий без відповідної підтримки з боку держави. Систематичне державне регулювання стає необхідною умовою для забезпечення сталого зростання цього сектору, особливо в умовах сучасних викликів, таких як пандемія, фінансові кризи та військові конфлікти.

Державне регулювання малого підприємництва включає комплекс заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для функціонування бізнесу, що має особливе значення для забезпечення економічної стабільності. Теоретичні основи державного регулювання базуються на таких ключових категоріях, як «державне управління», «державний контроль», «державне керування» та «державна підтримка». У міжнародній практиці широко використовується термін «state regulation», який охоплює не тільки контроль та нагляд, але й стимулювання розвитку економіки шляхом надання фінансової допомоги, створення умов для доступу до ринків та захисту прав підприємців. Державне регулювання малого бізнесу в Україні розглядається як один з основних інструментів стимулювання економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності національної економіки.